

E1. Sastanak lokalnog savjetodavnog vijeća – Lika i Sj. Dalmacija

Lokacija: restoran "Malo Misto" - kod Franića, Brušane

Datum: 16.12.2019., 17.00 h

Prisutni: Ira Topličanec, Ivana Selanec, Tomislav Gomerčić, Vedran Slijepčević, Tomislav Rukavina, Saša Hunjed, Ivo Bratović, Edi Cirka, Enver Smajli, Josip Serdar, Dragan Zeba, Vladimir Šulentić, Mate Janković, Ivan Crnković Pavenka, Josipa Rončević, Marija Maras, Anton Lipovac, Michelle Pozzini

Poziv na sastanak Lokalnog savjetodavnog vijeća "Lika i Sj. Dalmacija" poslan je na ukupno 45 kontakta (prilog 1. – popis uzvanika) od kojih se 14 odazvalo te prisustvovalo samom sastanku. Iz organizacije su bile prisutne četiri osobe – Ivana Selanec, Ira Topličanec, Tomislav Gomerčić i Vedran Slijepčević.

Nakon uvodnog pozdrava Ire Topličanec (LIFE Lynx tim), svi sudionici sastanka su se predstavili i ukratko objasnili što ih motivira da sudjeluju na sastanku. Nakon predstavljanja, Tomislav Gomerčić je prezentirao projektne aktivnosti i dosadašnje rezultate. Zatim je slijedila rasprava o budućoj komunikaciji i aspektima suradnje.

Tijekom sastanka navedeno je:

- Tomislav Gomerčić održao LIFE Lynx prezentaciju - predstavio problem genske osiromašenosti Dinarske populacije risa na čije su rješavanje usmjerene projektne aktivnosti
- Važnost suradnika i lovaca u provedbi terenskog istraživanja
- Tomislav Rukavina napominje kako sada već surađujemo 2 godine, postavljaju se kamere te je potrebno puno truda i strpljenja za dobivene rezultate. Čuvari prirode PP Velebit imaju dobru suradnju s lovoovlaštenicima. Ističe problem krađe fotozamki, koji je posljedica prisutnosti ljudi koji se u šumi bave ilegalnim aktivnostima. Postoji ideja da se postave kamere na vidljivo mjesto na cestama uz jasan natpis, tj. da se ne skrivaju u šumi
- Mate Janković pokazao fotografiju risa na hranilištu (lovište Sinac) gdje pretpostavlja da ima dva različita risa na osnovi fotografija s fotozamki
- MORH podržava projekt i aktivno sudjeluje istraživanjem risa na vojnom poligonu Eugen Kvaternik. Brigadir Enver Smajli se prije 2 godine pridružio obilascima terena, a sam ministar je podržao projekt
- Vedran Slijepčević priča o utjecaju risa kao vršnog predatora gdje kontrolira lise, i ostale mezopredatore. Priča o doprinosu risa svojim plijenom na kojem se i druge vrste hrane

- Ostali prisutni suradnici daju svoj osvrt na suradnju s projektom, predstavljaju broj risova identificiranih na području njihovih lovišta/šumarija/parkova
- Planinarska društva zainteresirana za edukaciju planinara te sudjelovanje u obliku dojave viđenih tragova - dogovor oko mogućeg predavanja u društvima u obliku kratke edukacije vezane uz prepoznavanje prisutnosti risa na nekom području
- Mišljenje Josipe Rončević, po struci učiteljica, i prisutnih koji imaju iskustva u radu sa školskom djecom je kako je poražavajuća činjenica koliko djeca u školi malo uče o planinskom dijelu Hrvatske te o velikim zvijerima. Većina ostaje na dobroj volji, znanju i dodatnom angažmanu učitelja i učiteljica. Navodi se dobar primjer edukacije u školama o medvjedima od strane prof. Hubera.
- Projektni tim je već održao radionice o risu za djecu u školi na nekim područjima te bi voljeli i bili spremni održati isto i drugdje gdje ima interesa
- Navodi se kako je također ključna edukacija lovaca
- Saša Hunjed ističe kako su imali dobru lovnu godinu i uz risu prisutnost u lovištu te ne vidi negativan utjecaj risa na brojnost divljači
- Prijedlog ići u Lovački vjesnik s duplericom gdje bi u članku uz lijepe fotografije bio naglašen pozitivan stav o risu i educirao čitatelje. Također ne bi bilo loše organizirati "šnel kurs" lovcima prilikom njihovih okupljanja
- Svi prisutni se vesele ispuštanju novog risa, razumiju problematiku kojom se projekt bavi te ne vide neke potencijalne probleme koji bi mogli nastati nakon ispuštanja risa
- Tomislav objašnjava kako je predviđena lokacija ispuštanja risa NP Paklenica. Dosad ispušteni risovi Goru i Doru su se po podacima dobro snašli u novom 'okruženju, već smo prvi tjedan nakon ispuštanja zabilježili njihov plijen te su do sada uspostavili teritorij
- Josip Serdar kao planinar voli Velebit i smatra da je projektna inicijativa hvale vrijedna. PD Željezničar Gospić brine za planinarski dom na Visočici koji bi mogao biti interesantan objekt risu kao markiralište
- Iz udruge LEA, kao ljubitelji prirode, rado bi popratili tragove kada padne snijeg te napominju kako možemo računati na suradnju
- Ivan Crnković Pavenka pozdravlja projekt i organizaciju sastanka. Napominje kako uvijek treba predstaviti cjelovitu ulogu risa - jasnije reći gdje su opasni, a gdje korisni i to naglasiti. U Kuterevu se posjetiteljima naglašava posebnost područja na kojem su prisutne sve tri velike zvijeri. Govori kako je suživot čovjeka i velikih zvijeri ključan. Također kako treba ljude zvati domaćima, a ne lokalnima.
- Zašto gledati bioraznolikost samo na TV-u kad to možemo imati kod sebe.
- Anton Lipovac i Ivo Bratović objašnjavaju da i za lovni turizam prisutnost risa je pozitivna jer svakom lovcu koji više obitava u prirodi i razumije kompleksnost prirode i odnosa u njoj, zna cijeniti i prisutnost risa, ali i ostalih velikih zvijeri

- Marija Maras ističe kako je nepotrebno uopće propitivati važnost prisutnosti risa na našem području. Biološki smo bogata zemlja te to trebamo sačuvati, održati i time se ponositi
- Problem stočara - ne žele imati predatore zbog računice
- Problem naglog dovođenja velike količine stoke. Na mjestima gdje godinama nije bilo stoke sada je ispušteno 3-4 tisuće krava, 1000 ovaca i bezbroj gladnih ovčarkih pasa koji su tamo samo zbog poticaja - tzv. novopečeni stočari koji samo traže poticaje i neadekvatno se brinu o stoci

Ivana i Ira su se zahvalile svima na sudjelovanju i produktivnoj raspravi te se razgovor nastavio uz večeru.

Prilog 1. – Popis uzvanika

Redni broj	Ime i prezime	Institucija
1	Mičo Svetić	LS Ličko senjska, predsjednik
2	Damir Perić	LS Zadarska, predsjednik
3	Roko Pavić	LS Zadarska, tajnik
4	Ivica Medarić	HŠ Senj i Lovište Ričičko Bilo, Sj. Velebit
5	Danijel Tušak, predsjednik; Ivana Starčević, manager	LAG Lika
6	Ana Škara, mag.iur., Voditeljica	LAG Bura ,Zadar
8	Ivan Bratović	lovište V. Urljaj i Ljubovo
9	Turistička Zajednica	TUZ Ličko Senjske
10	Gromovača Otočac	Planinarsko Društvo
11	Josip Serdar	PD Željezničar Gospić
12	Tomislav Rukavina	Udruga uzgajivača ovaca i koza "Lika"
13	Igor i Tamara Tomaić	Sirana Runolist i upravitelj zadruge Lika COOP
14	Milan Zalović	lovište Vrebac
15	Boris Katić	lovište Vrebac

16	Marko Račić	lovište Sveto Brdo
17	Željko Bušić	lovište Diana
18	Rade Jug	fotograf Plitvice,
19	Goran Matijević	lovište Korenica
20	Ivan Mažar	lovište Udbina
21	šumarija Gračac	
22	Vladimir Šulentić	Lička ekološka udruga, LEA
23	Dragan Zeba	Lička ekološka udruga, LEA
24	Ivana Bilen	Hostel Sveti Rok
25	Filip Bach	srednja škola Gračac
26	Ana Katalinić Bach	osnovna škola, Starigrad
27	Saša Hunjed	LD Velebit, Gračac (lovišta Mali Alan, Jelovi tavani)
28	Dora Trbanc	turistička agencija, sudjelovala na predavanju u Starigradu
29	Rewilding Europe	
30	Zvonimir Kranjčević	MUP
31	Edi Cirka	šumarija Donji Lapac
32	Enver Smajli	MORH
33	Tomislav Ramić	predsjednik lovne jedinice Starigrad-LD Diana
34	Ivica Krapić	lugar, Hrvatske šume
35		Udruga žena Prospero iz Gračaca
36		Hostel na Baškim Oštarijama
37	Marin Marasović	Hotel Rajna iz Starigrada
38		Turističke zajednice Gospića, Perušića i Otočca
39	Ivan Crnković	Utočište za medvjede u Kuterevu
40	KIC Gs	Radio Gospić
41	Dragica Rogić	Udruga Gačanka iz Otočca

42	Milan Perković	HŠ Gospić
43	Milan Čuljat	HŠ Gospić
44	Bruce Yerkovich	Linden Tree Retreat & Ranch
45	Miroslav	lovište Visočica

